

Janakkala

Palveluverkkosuunnitelma

Poliittinen ohjausryhmä
6.5.2025

Palveluverkkosuunnitelman tavoitteet ja valmistelu

Tavoitteet

- Palveluverkon arvioinnista laaditaan pitkän aikavälin palveluverkkosuunnitelma, joka toimii linjaavana asiakirjana yli vaalikausien. Tavoitteena on arvioida ja tunnistaa palveluiden tarpeiden ja tarjonnan muutokset aiempaa varhaisemmin ja reagoida niihin ennakoivasti.
- Palveluverkon arvioinnissa on tarkasteltava toimintaympäristön muutokset ja tulevaisuuden näkymä (esim. väestömuutokset, työpaikka- ja työvoimatarjontaan liittyvät muutokset, lainsäädännölliset muutokset, palvelutarpeiden ja järjestämisen ennakointi, rahoitus- ja kustannusmuutokset sekä peruskorjaus- ja uudisrakennustarpeet).
- Palveluverkon arvioinnissa hyödynnetään valmistelussa olevaa kiinteistöstrategiaa. Palveluverkkosuunnitelman tavoitteena on, että kiinteistöjen määrä vähenee ja monikäyttöisyys lisääntyy.
- Palveluverkkosuunnitelmassa tuodaan päätöksentekoon vaihtoehtoisia malleja, jossa palveluverkko perustuu toimiviin ja taloudellisesti kestäviin alueisiin tai yksiköihin.
- Palveluverkon arviointi ja siitä laadittava palveluverkkosuunnitelma perustuu tietoon.

Valmistelu

Poliittinen ohjausryhmä:

- Kunnanhallitus on nimennyt poliittisen ohjausryhmän ohjaamaan valmistelua.
- Ensimmäinen kokous pidetään 6.5.2025 klo 17.00 (työskentelyn periaatteet, viestintä, kokousaikataulu)
- Kokoon tuu noin kerran kuukaudessa
- Jäsenet: valtuuston puheenjohtaja + varapuheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja + varapuheenjohtaja, sivistyslautakunnan + hyvinvointilautakunnan + teknisen lautakunnan puheenjohtaja
- Esittelijänä kunnanjohtaja ja sihteerinä kehittämisspäälikkö
- Tehtävä: ohjaa valmistelua

Valmistelu

Valmistelutyöryhmä:

- Jäsenet: kunnanjohtaja, kehittämispäällikkö, hallinto- ja henkilöstöjohtaja, talousjohtaja, tekninen johtaja, hyvinvointijohtaja, sivistysjohtaja, viestintäpäällikkö
- Kunnanjohtaja toimii puheenjohtajana ja sihteerinä kehittämispäällikkö
- Voi käyttää muita asiantuntijoita
- Kokoontuu kahden viikon välein
- Antaa toimeksiantoja alatyöryhmille
- Tehtävä: vastaa valmistelusta

Valmistelu

Alatyöryhmät:

- Toimialoista koottuja työryhmiä + kehittämispäällikön läsnäolo-oikeus

Hyvinvoinninalatyöryhmä; hyvinvointijohtaja, kirjastotoimenjohtaja, liikuntapäällikkö, nuorisotoimen johtaja, kulttuurituottaja

Sivistyspalveluiden alatyöryhmä; sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, vs. opetustoimenjohtaja/rehtori, , talous- ja hallintopäällikkö

Teknisen toimen alatyöryhmät; tekninen johtaja, maanrakennuspäällikkö, rakennuttajainsinööri (infra), kunnossapitotyöpäällikkö, rakennuttaja, kiinteistöpäällikkö, kiinteistön ylläpitöinsinööri, kunnossapitoinsinööri, rakennuttaja,

- Toimialajohtaja toimii puheenjohtajana ja alatyöryhmä nimeää sihteerin
- Voi käyttää muita asiantuntijoita
- Suositus: Yhteiskokoukset
- Tehtävä: valmistelee aineistoa, selvityksiä, vaihtoehtomalleja valmistelutyöryhmälle

Valmistelu

- Muistiot ja aineistot kaikkien nähtäville (sisäinen ja ulkoinen viestintä) malli Riihimäki
- Viestintä: Poliittinen ohjausryhmä tiedottaa jokaisesta kokouksesta
- Päättäjät: valtuusto ja lautakuntainfot tai seminaareja (1-2 infoa)
- Osallistaminen: sähköiset kyselyt, ideakanava, kuntakierros (?)
- Muuta?

Valmistelun lähtökohdat

Prosessi

1. Lähtötilanne (tietopohja) → analyysi (eurot, kiinteistöstrategia, palvelutarve jne.)
2. Vaihtoehtoiset mallit → aluemalli, väestöpohjamalli, euromalli, jne.
3. Päätös → toimeenpano

Esimerkki skenaarioista

Yhteenveto 4(4)

Skenaariolle on tunnistettu tärkeimmät ja hyödyt ja keskeisimmät riskit. Kaikkiin skenaarioihin liittyy epävarmuus kustannus säästöjen toteutumisesta vuoden 2026 alkuun mennessä, sillä vuokravelvoite jatkuu 2026 alkuun saakka vaikka tiloista päätettäisiinkin luopua ja lisäksi osaltaan verkostoon vaikuttaa ASSI sairaalan käyttöönoton aikataulu

Tarkasteltavat näkökulmat/ skenaarion oletamat	A	B	C
	Skenaario A	Skenaario B	Skenaario C
Tilojen tiivistämispotentiaali*	-11% terveysasemien vuokraneliöistä	-23% terveysasemien vuokraneliöistä	-78% terveysasemien vuokraneliöistä
Väestö per palvelukeskus/-asema	n. 12 100 asukasta	n. 21 200 asukasta	n. 56 500 asukasta
Digi-, etä- ja liikkuvat palvelut	Ei tarvetta etäkäyntien lisäämiselle, eikä liikkuvan palvelun yksikölle	n. 12 000 avosairaanhoidon käyntiä joko etänä tai liikkuvina palveluina	N. 10 000 avosairaanhoidon käyntiä etänä ja n. 28 000 liikkuvina palveluina
Keskeiset riskit ja hyödyt eri näkökulmista tarkasteltuna (henkilöstö, palveluiden saavutettavuus, toiminnan vaikuttavuus jne.)	Palveluiden saatavuuden näkökulma • Toimipisteverkosto edelleen laaja, haastaa henkilöstön saatavuuden. Esim. toimipisteitä saatetaan joutua pitämään kiinni poissaolojen vuoksi Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit • Toimipisteiden haavoittuvuus ja työn johtaminen ei merkittävästi muutu nykytilaan verrattuna • Henkilöstö ei riitä ylläpitämään nykyisen kaltaista toimipisteverkostoa siten, että palvelujen saatavuus olisi yhdenvertaista. • Toteuttamiseen ja hyötyjen realisointiin liittyvät riskit • Toiminnan sopeuttaminen maltillista • Ei välttämättä saada riittäviä kustannus säästöjä aikaisiksi ja toimintamallien uudistamisen vähäisyys voi jopa johtaa kustannusten kasvuun pidemmällä aikavälillä. • Kustannusten nousun riski vuokratyövoiman tarpeen lisääntyessä	Palveluiden saatavuuden näkökulma • Digipalvelut parantavat saatavuutta ja mahdollistavat työvoiman hankkimisen kauempaakin • Asiakkaiden liikkuminen yhteen toimipisteeseen voi kasvaa. Toisaalta asiointimäärä eri toimipisteissä palvelun toteuttamiseksi voi vähentyä. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit • Toimipisteiden haavoittuvuus vähenee ja työn johtaminen voi helpottua • Toimipisteiden vähentäminen voi johtaa irtisanoutumisiin. Toisaalta työtyytyväisyys voi kasvaa sekä työn kuormitus vähentyä osaamisen kehittämismahdollisuuksien lisääntymisen sekä toimintamallien kehittämisen myötä. Toteuttamiseen ja hyötyjen realisointiin liittyvät riskit • Edellyttää merkittäviä muutoksia toiminnassa, jotta hyötyjä saavutetaan. • Toimipisteiden karsinta ja keskittäminen edellyttää tilojen käytön tehostamista sekä voimakkaampaa digi-, etä- ja liikkuvien palveluiden kehittämistä ja hyödyntämistä.	Palveluiden saatavuuden ja hoidon jatkuvuuden näkökulma • Tiivis palveluverkko edellyttää toiminnan modulaarista järjestämistä (esim. useat moniammatilliset tiimit yhdessä toimipisteessä). Toimintamallin muutos voi lisätä palveluiden saatavuutta sekä hoidon jatkuvuutta. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit • Toimipisteiden haavoittuvuus vähenee ja työn johtaminen voi helpottua • Toimipisteiden vähentäminen voi johtaa irtisanoutumisiin. Toisaalta osaamisen kehittäminen voi parantua sekä työn kuormitus toiminnan kehittämisen myötä vähentyä, mikä voi lisätä henkilöstön veto- ja pitovoimaa. Toteuttamiseen ja hyötyjen realisointiin liittyvät riskit • Tiloihin, joihin toiminta tulisi keskittymään, joudutaan todennäköisesti tekemään suuriakin muutoksia ja laajennuksia, jotka nostavat kustannuksia • Edellyttää suuria toiminnan muutoksia, joiden toteuttaminen vie aikaa ja mahdollisesti tuo kustannussäästöjä pidemmällä aikavälillä
Muutoksen suuruus nykytilaan verrattuna	Maltillinen	Merkittävä	Erittäin suuri

* Tilojen osalta hyödynnetään enemmän keskussairaalan ja mahdollisesti Riihimäen uuden sote-keskuksen tiloja. Näillä toimenpiteillä saadaan vuokrasäästöjen lisäksi säästöä tasearvon kautta.

Esimerkki aluemallitarkastelusta

wsp

5.1. Kaupan palveluverkko Vantaalla, keskustojen tulevaisuuden palveluprofiilit

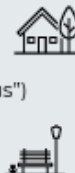
Myyrmäki

- Kaupunkikeskusta
- Kaupan palvelut kauppakeskuksessa
- Tiivis kivijalkakeskusta
- Kulttuurikeskus ja monipuoliset liikuntapalvelut

Martinlaakso

- Paikalliskeskus
- Lähipalvelukeskus ("kauppakeskus")
- Lähipalveluita kivijalassa
- Myyrmäen alakeskus

Kivistö

- Moderni kaupunkikeskusta
- Palvelukeskukset
- Tapahtumakeskus
- Kivijalkakeskusta
- Lapinkylän asemanympäristö keskustan laajennusalue/alakeskus

Aviapolis

- Moninapainen keskusta
- Seudun monipuolinen kauppa- ja viihdekeskus
- Modernit tiiviit kaupunkikeskustaparit; Aviapolis keskusta & Annefred
- Lähipalvelut Muuran pysäkkiympäristössä
- Huberilan pöhinäkeskus

Tikkurila

- Vantaan pääkeskusta
- Urbaani kaupunkikeskusta ja laaja kivijalkakeskusta
- Pienet kauppakeskukset sekä korttelikeskukset
- Vapaa-ajan, kulttuurin ja matkailun keskus
- Hyvinvointipalveluiden ja koulutuksen keskus

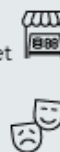
Koivukylä

- Hypermarket-keskukset
- Tiivis kivijalkakeskusta näiden välillä
- Lähipalvelu- ja kivijalkakeskusta radan itäpuolella

Korso

- Super- ja/tai hypermarket-keskukset
- Uusi keskustan ydin
- Perinteinen tiivis kivijalkakeskusta
- Kulttuuripalvelut Lumossa

Hakunila

- Paikalliskeskus
- Palvelukeskus – hybridikeskus
- Lähipalveluita kivijalassa
- Supermarketit ja kivijalkapalvelut läntisen ratikkapysäkin ympäristössä keskustan laajennusalueella
- Urbaani hypermarket (pitkän aikavälin varaus)

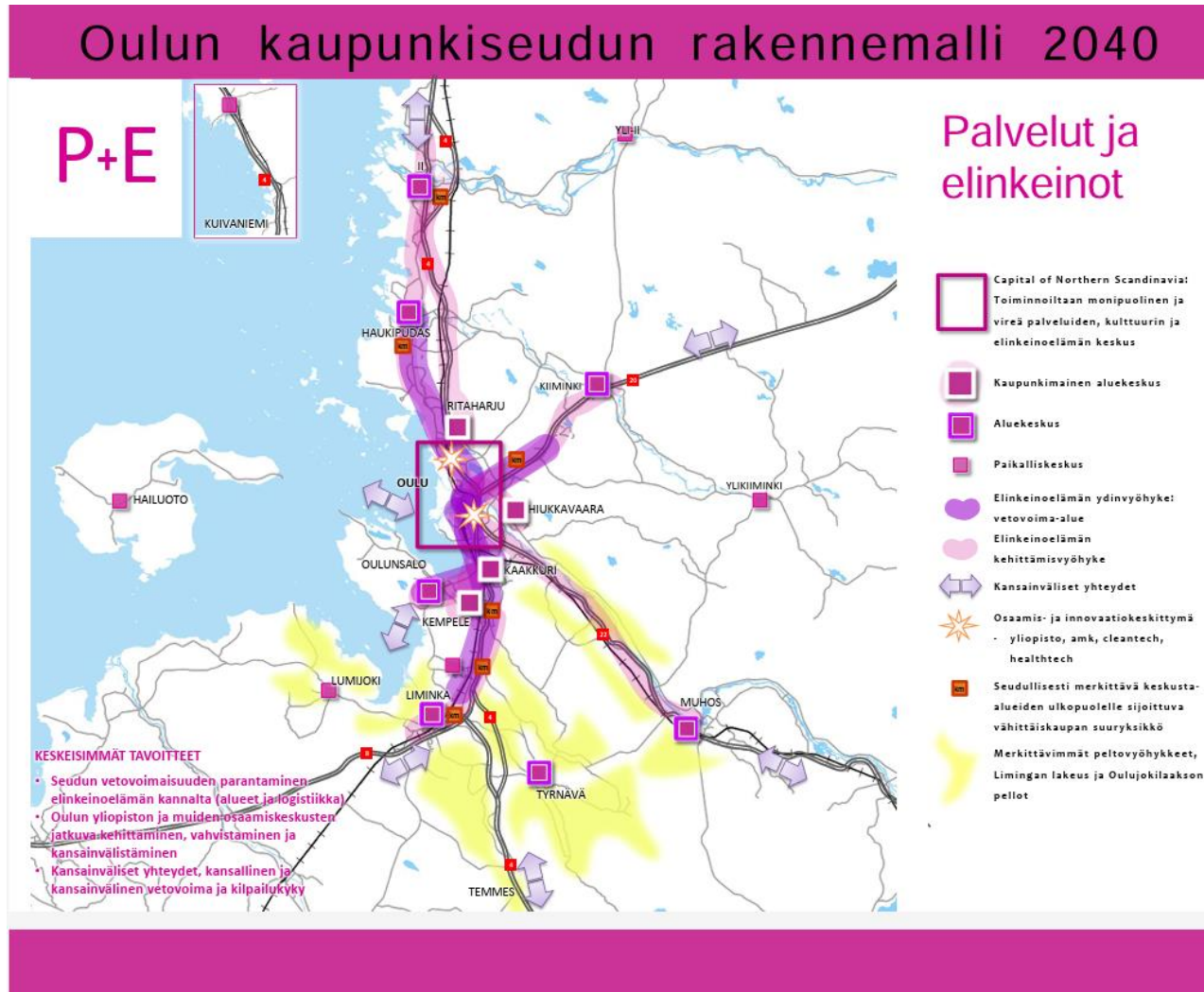
Länsimäki

- Paikalliskeskus
- Lähipalvelukeskus – hybridikeskus
- Lähipalveluita kivijalassa, Länsimäentie selkeä keskustakatu palveluineen
- Keskustapari Mellunmäen kanssa

90

Esimerkki aluemallitarkastelusta

Esimerkki vaihtoehtomalleista

Palveluverkkoselvitys Pohjan varhaiskasvatus ja opetus Vaihtoehtojen vertailu

VAIHTOEHTO 1

Kieliryhmät sijoitetaan samaan kouluyksikköön Pohjassa

- + Hyödynnetään nykyisiä tiloja
- + Yksi koulurakennus poistuu
- + Koulun täyttöaste kohoaa
- + Myyntituloja Kirkonkylän koulun vanhan koulun myynnistä
- Δ Peruskorjauksen kustannus korkea
- Δ Rakennukseen jää riskirakenteita
- Δ Tilojen toimivuus vaatimaton
- Δ Tilat eivät jäsenny selkeästi kieliryhmien omiksi alueiksi
- Δ Pojo Kirkonkylän koulun poistaminen heikentää kunnan tasetta

Investointikustannukset noin 6,4 M€
Myyntituotot noin 0,2 M€

VAIHTOEHTO 2

Kieliryhmille toteutetaan uusi monitoimitalo Pohjan keskustaan, jossa koulut, nuorisotilat, päiväkotit ja terveystilat

- + Tilojen toimivuus erinomainen
- + Saavutettavuus erinomainen
- + Rakennus turvallinen ja terveellinen
- + Monitoimikeskus nostaa Pohjan statusta
- + Uudisrakennuksen ylläpitokustannukset nykyistä edullisempia
- + Myyntituloja vanhojen koulurakennusten ja Pojo daghemin myynnistä
- Δ Investointikustannus korkea
- Δ Rakennusten poistaminen heikentää kunnan tasetta

Investointikustannukset noin 7,5 M€
Myyntituotot noin 0,6 M€

VAIHTOEHTO 3

Kunta peruskorjaa Fiskarin koulun Fiskarsin ja Pohjan suomenkielisille oppilaille

- + Hyödynnetään nykyisten tilojen kapasiteettia
- + Yksi koulurakennus poistuu
- + Koulun täyttöaste kohoaa
- Δ Oppilaiden kuljetus taajamasta pienempään taajamaan
- Δ Pohjan kieliryhmät eriarvoisessa asemassa
- Δ Peruskorjauksen kustannus korkea
- Δ Rakennukseen jää riskirakenteita
- Δ Pohjan taajaman lähipalvelutarjonta heikkenee
- Δ Kirkonkylän koulun poistaminen heikentää kunnan tasetta

Investointikustannukset noin 6,0 M€
Myyntituotot noin 0,2 M€

TILAKONSULTIT

Palvelupisteiden perustiedot

1. Perustiedot kunnan palvelupisteistä
2. Asiakastarpeen ennakointi
3. Toimitilojen kunto ja käytettävyys
4. Palveluiden järjestämisen vaihtoehdot

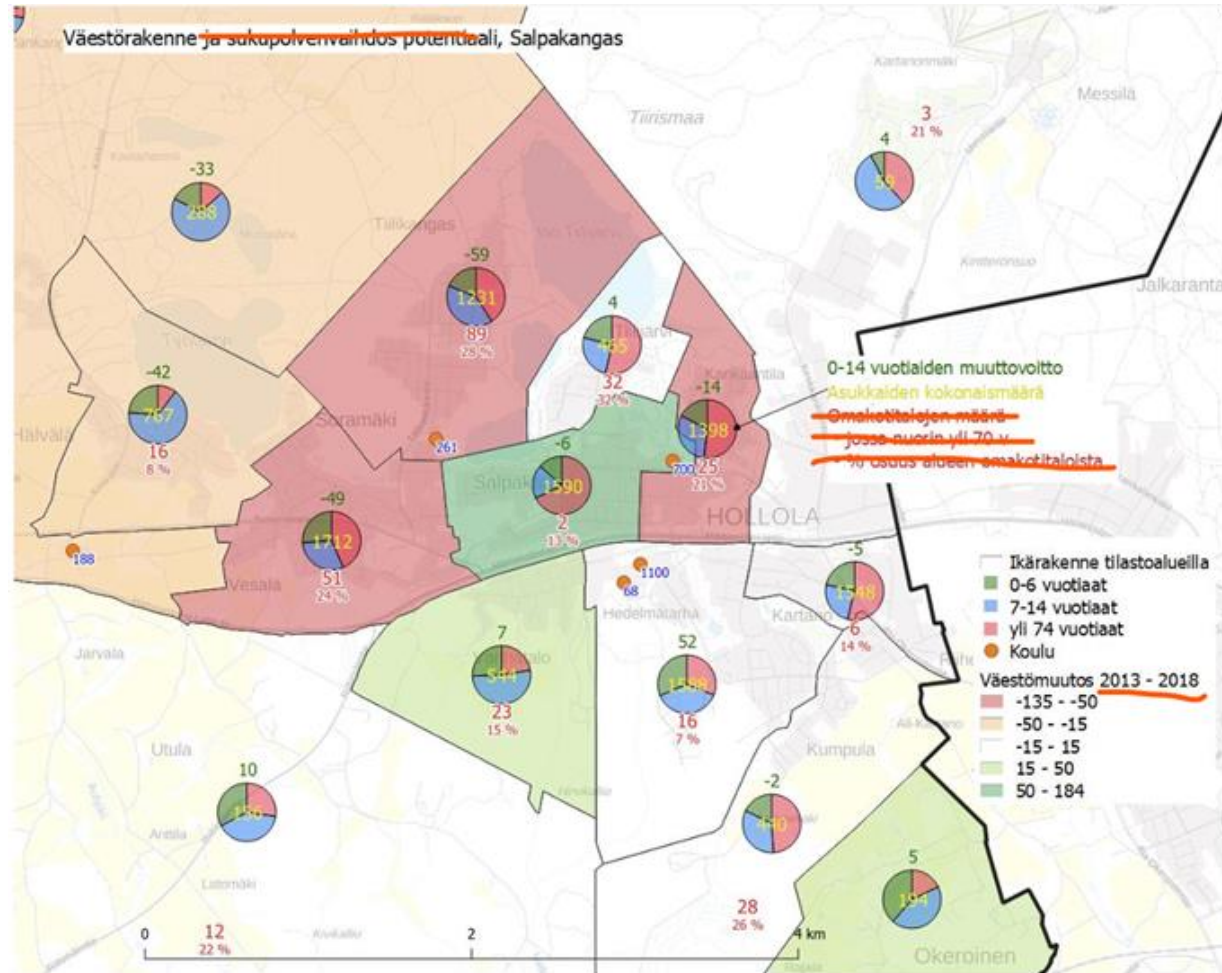
Lisäksi jokaisesta viidestä palvelukokonaisuudesta

- A. Palveluverkon riskinarviointi
- B. Kasvun ja toiminnan kehittämisen mahdollisuudet

Palvelupisteiden perustiedot

- Päiväkodit
- Koulut
- Liikuntapaikat
- Kulttuuri
- Kirjasto
- Nuoriso
- Muut tilat
- Toimitilattomat palvelut

Osallistaminen

Osallistaminen

- Päättäjät; valtuusto, hallitus, lautakunnat
- Henkilöstö
- Kuntalaiset
- Sidosryhmät
  - sähköiset kyselyt, idea ja palautekanava
  - tilaisuuksia, infoja, seminaareja
  - jne.

Osallistaminen

- Osallistetaan kuntalaisia ja työntekijöitä
- Osallistamisen runkona on palveluiden vertaaminen
- Lopputulemana prioriteettalista
  - a) Kehittyvään tilannekuvaan
  - b) Taantuvaan tilannekuvaan
- Kasvun ja toiminnan kehittämisen mahdollisuudet kartoitetaan myös kuntalaiskyselyssä

Viestintä

Viestintä

- Avoimuus, avoimuus, avoimuus (malli Riihimäki)
- Sitouttaminen tapahtuu viestinnällä
- Poliittinen ohjausryhmä tiedottaa jokaisesta kokouksesta
- Media
- Jakelu kotitalouksiin

Aikataulu

Aikataulu

- Poliittinen ohjausryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa tai tarvittaessa
- Valmistelutyöryhmä kokoontuu kahden viikon välein
- Alatyöryhmät sopivat kokousaikatauluista itsenäisesti
- Päätöksentekoon 31.12.2025 mennessä
- Poliittisen ohjausryhmän kokoukset:

19.8.2025 klo 17.00

16.9.2025 klo 17.00

14.10.2025 klo 17.00

11.11.2025 klo 17.00

25.11.2025 klo 17.00

lisäkokouksia tarpeen mukaan